

Súd: Okresný súd Bratislava I  
Spisová značka: 3C/11/2014  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114217371  
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2015  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Doricová  
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2015:1114217371.3

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Zuzanou Doricovou v právnej veci navrhovateľa: S. v zastúpení BARKOCI law firm, s.r.o., Námestie slobody 28, 811 06 Bratislava proti odporcovi: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545 o zaplatenie 10.493,25 eur takto

### rozhodol:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 3.148,00 eur a na účet právneho zástupcu navrhovateľa BARKOCI law firm, s.r.o náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 776,52 eur, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd návrh vo zvyšku zamieťa.

Odporca je povinný zaplatiť náhradu trov konania štátu vo výške 10,40 eur na účet Okresného súdu Bratislava I do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporca je povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Bratislava I súdny poplatok za návrh navrhovateľa vo výške 188,50 eur 6% z priznanej sumy 3.148,00 eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

### odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom doručeným Okresnému súdu Bratislava I dňa 16.06.2014 domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy vo výške 10.493,25 eur titulom zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 50% v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia.

Navrhovateľ návrh odôvodnil tým, že dňa 05.12.2011 medzi obcami T. O. T. došlo k dopravnej nehode osobného motorového vozidla zn. Daewoo Nexia evidenčné číslo R.-XXXDH, ktoré viedol vodič N. D.. K dopravnej nehode došlo v dôsledku vysokej rýchlosti vozidla, keď vodič zišiel s vozidlom mimo vozovku vpravo, kde narazil do stromu následkom čoho navrhovateľ ako spolujazdec utrpel vážne poškodenie zdravia. Vodič N. D. bol trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp. zn. 6T/76/2012 zo dňa 02.07.2012 uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona. Zodpovedným poisťovateľom škodcu (vozidla ev. č. NR-812DH) v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla bol v čase udalosti odporca. Navrhovateľ v dôsledku dopravnej nehody utrpel zranenia - pomliaždenie brušných orgánov, pľúc a hrudníka, roztrhnutie sleziny, zlomeninu stehrovej kosti vpravo, zlomeninu ramennej kosti s posunom, zlomeninu XII. rebra, zlomeninu 1. až 4. driekového stavca, vyklbenie pravého laktového kĺbu s poškodením laktovej tepny, prístredného laktového a vretenného nervu. Navrhovateľ utrpel ťažké nereparovateľné poškodenie zdravia, trpel a trpí mučivými bolesťami, liečba bola dlhá a bolestivá, absolvoval niekoľko chirurgických zákrokov a dlhodobú a bolestivú rehabilitáciu.

Trvalé následky úrazu budú mať doživotne nepriaznivé a nezvratné dôsledky na jeho životné úkony, na uspokojenie životných a spoločenských potrieb a na plnenie jeho spoločenských úloh.

Navrhovateľovi bol na základe rozhodnutia Sociálnej poisťovne - ústredie zo dňa 17.12.2013 priznaný od 18.12.2012 plný invalidný dôchodok v sume 115,- eur. Invalidita nastala výlučne v príčinnej súvislosti s utrpeným úrazom. Z oznámenia Sociálnej poisťovne vyplýva, že na základe posúdenia zdravotného stavu je navrhovateľov pokles pracovnej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na úrovni 55% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Navrhovateľ si u odporcu výzvou zo dňa 14.05.2013 uplatnil podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. nárok na jednorazové odškodnenie titulom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 444 Občianskeho zákonníka v spojení s § 5 zákona č. 437/2004 Z.z. v rozsahu 2190 bodov a to na základe lekárskeho posudku o sťažení spoločenského uplatnenia vypracovaného K.. O. H., N. V. Ú. P. R. Q., n.o. zo dňa 15.04.2013, čo predstavovalo sumu 34.427,- eur (2190 bodov x 15,72 eur). Odporca listom zo dňa 06.08.2013 oznámil navrhovateľovi, že ukončil šetrenie poistnej udalosti a poukázal navrhovateľovi plnenie v celkovej výške 20.986,50 eur znížené o mieru zavinenia poškodeného v rozsahu 25% podľa § 441 Občianskeho zákonníka (1780 bodov x 15,72 eur - 25%).

Vzhľadom na konštantný charakter poškodenia zdravia navrhovateľa, priznanú invaliditu, vek a postavenie, ktoré v konečnom dôsledku znamenali trvalé vyradenie navrhovateľa z aktívneho osobného, pracovného, spoločenského a športového života, navrhovateľ dňa 14.03.2014 predložil odporcovi návrh na uzatvorenie Dohody o vyrovaní podľa § 6 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. a požadoval zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 50% t.j. o sumu 10.493,25 eur. Odporca písomne oznámil navrhovateľovi, že odškodnenie považuje za dostatočné a nevidí dôvod na uzatvorenie predmetnej dohody.

Navrhovateľ utrpel úraz vo veku 22 rokov pričom vo všetkých sférach života je natrvalo obmedzený. Navrhovateľ má základné vzdelanie a pred nehodou využíval svoj pracovný potenciál ako pracovník vo výrobe a príležitostne i murárskymi prácami. Vzhľadom ku skutočnosti, že navrhovateľ má 24 rokov a je osobou v produktívnom veku pričom pred úrazom viedol riadny osobný a rodinný život, rád športoval, hrával volejbal, netrpel žiadnym zdravotným postihnutím, zvládol všetky bežné životné situácie a mal plány do budúcnosti. V súčasnosti v príčinnej súvislosti s úrazom sa stal vynúteným ľavákom, nezvláda bežné domáce a udržiavacie práce, v mnohých veciach je odkázaný na pomoc priateľky a okolia, ako živiteľ rodiny stratil svoj pracovný potenciál, učí sa znovu písať, skoncoval so záľubami, je senzitívny, zle znáša zmeny počasia a trpí psychickými problémami, pocitom menejcnosti.

Navrhovateľ uviedol, že je teda zrejme, že poškodenie na zdraví má preukázateľne nepriaznivé a nezvratné následky na jeho život, pre uspokojovanie jeho základných životných potrieb a pre plnenie úloh vyplývajúcich z jeho spoločenského postavenia. V prípade navrhovateľa sa jedná o prípad hodný osobitného zreteľa a preto je na mieste zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 50%.

Odporca sa k návrhu navrhovateľa vyjadril písomne a návrh navrhovateľa žiadal zamietnuť. Odporca uviedol, že v záujme objektívneho posúdenia zdravotného stavu navrhovateľa v rámci prešetrenia škodovej udalosti, z ktorej si navrhovateľ uplatnil svoj nárok, požiadal o vypracovanie odborného vyjadrenia/znaleckého posudku za účelom hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia navrhovateľa ako následku dopravnej nehody zo dňa 05.12.2011. Odporcovi bolo dňa 16.07.2013 doručené Odborné vyjadrenie číslo 131/2013 vo veci hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia - poškodený S. I., vypracovaný znaleckou organizáciou v odbore Zdravotníctvo a farmácia a to forensic.sk Inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o.. V odbornom vyjadrení č. 131/2013 znalci z príslušných odvetví vypracovali okrem iného i bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia v súvislosti s následkami zranení navrhovateľa a stanovili hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia v celkovom počte bodov 1780.

V súlade so závermi znalcov odporca poskytol navrhovateľovi plnenie v sume 20.986,50 eur za celkový počet bodov 1780 po krátení plnenia vo výške 25% t.j. sumy 6.995,50 eur za vedomé nastúpenie navrhovateľa do motorového vozidla vedeného osobou pod vplyvom alkoholu. Odporca na návrh navrhovateľa na uzavretie dohody na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia navrhovateľovi listom zo dňa 14.04.2014 oznámil, že samotné základné bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia zvýšil o 90% vzhľadom na obmedzenie alebo stratu možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví. uviedol, že, že samotný navrhovateľ sa svojim nedbanlivostným konaním podieľal na vzniku zranení a ich následkov, tým, že vedome nastúpil do motorového vozidla vedeného osobou pod vplyvom alkoholu a teda, že už poskytnutú výšku odškodnenia považuje za dostatočnú a že k navrhovanej dohode nemôže pristúpiť.

Odporca mal za to, že z poistnej udalosti zo dňa 05.12.2011, ktorú spôsobil jeho poistený, poskytol navrhovateľovi v zmysle príslušných zákonných ustanovení poistné plnenie v maximálnej výške, na ktorú navrhovateľovi nárok vznikol.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, prednesmi právneho zástupcu navrhovateľa a povereného zástupcu odporcu, výsluchom svedkyne K. H., oboznámil sa s listinnými dokladmi - trestný rozkaz Okresného súdu Nitra č.k. 6T 76/2012-209 zo dňa 02.07.2012, prepúšťacia správa z KAIM JIS FN Nitra zo dňa 12.12.2011, prepúšťacia správa z Kliniky úrazovej chirurgie a ortopédie FN Nitra zo dňa 19.12.2011, prepúšťacia správa z Mestskej nemocnice N.. A.. J. A.. U. K. zo dňa 21.11.2012, lekárske správy navrhovateľa č.l. -16- až -26-, rozhodnutie Sociálnej poisťovne číslo 890 719 7046 0 zo dňa 17.12.2013, odborný posudok o invalidite zo dňa 27.11.2013, uplatnenie nároku navrhovateľa na náhradu SSU zo dňa 14.05.2013, lekársky posudok o sťažení spoločenského uplatnenia vystavený K.. O. H., N. V. Ú. P. R. Q., n.o. zo dňa 15.04.2013, oznámenie odporcu o poistnom plnení zo dňa 06.08.2013, návrh navrhovateľa na uzavretie dohody na zvýšenie náhrady za SSU o 50% z 14.03.2014, Odborné vyjadrenie číslo 131/2013 zo dňa 10.07.2013 vypracované znaleckou organizáciou forensic.sk Inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o., pracovná zmluva navrhovateľa zo dňa 07.09.2015 so zamestnávateľom ECOMAT s.r.o. a ostatným obsahom spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

Dňa 05.12.2011 v čase okolo 22.30 hod. na ceste III. triedy č. 05148 medzi obcami T. O. T., okres Nitra viedol vodič N. D. osobné motorové vozidlo zn. Daewoo Nexia, evidenčné číslo R. XXXDH rýchlosťou 101-111 km/hod. kde pri prejazde ľavotočivou zákrutou v dôsledku vysokej rýchlosti zišiel mimo vozovku vpravo, kde narazil do stromu, čím porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu mu z § 16 ods. 2 veľa prvá zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a následkom čoho osoby nachádzajúce sa vo vozidle zn. Daewoo Nexia utrpeli zranenia. Navrhovateľ utrpel zranenie - otvorené vyklbenie pravého lakťového kĺbu s pretrhnutím pravej pažnej tepny s poranením stredového nervu, vretenného a lakťového nervu, zlomeninu strednej časti pravej ramennej kosti s posunom kostných úlomkov, zlomeninu strednej tretiny pravej stehrovej kosti s posunom kostných úlomkov, pomliaždenie sleziny s krvnou zrazeninou, pomliaždenie pečene a pomliaždenie pravej obličky s krvácaním do moču, zlomeninu XII. rebra vľavo, zlomeninu priečných výbežkov 1. až 4. driekového stavca vpravo s celkovou dobou liečenia a práceneschopnosti v trvaní najmenej 18 týždňov.

Vodič osobného motorového vozidla N. D. bol z dôvodu, že inému z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví a čin spáchal závažnejším spôsobom konania- porušil dôležitú povinnosť uloženú mu zákonom bol uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písmeno a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona ako to vyplýva z trestného rozkazu Okresného súdu Nitra č.k. 6T 76/2012-209 zo dňa 02.07.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.07.2012.

Osobné motorové vozidlo zn. Daewoo Nexia ev. č. R. XXXDH bolo podľa zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla poistené u odporcu na základe poistnej zmluvy číslo 6809088024.

Navrhovateľ v dôsledku úrazu utrpel polytraumu, zranenia pravej hornej končatiny, brucha, hrudníka, chrbtice a pravej dolnej končatiny. predkolenia a zhmoždenie pravého hrudníka so sériovou zlomeninou rebier a bol v ústavnom ošetrovaní od úrazu - od nehody a to od 06.12.2011 do 12.12.2011 na Klinike intenzívnej medicíny FN Nitra a od 12.12.2011 do 19.12.2011 na Klinike úrazovej chirurgie a ortopédie FN Nitra.

Rozhodnutím Sociálnej poisťovne ústredie číslo 890 719 7046 0 zo dňa 17. decembra 2013 bol navrhovateľovi odo dňa 18. decembra 2012 priznaný invalidný dôchodok vo výške 115,- eur a od 01. januára 2014 v sume 125,40 eur mesačne.

Za invalidnú osobu bol navrhovateľ uznaný z dôvodu, že pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa odborného posudku o invalidite Sociálnej poisťovne pobočka Nitra miera poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť bola stanovená na 55% s tým, že vznik invalidity je dňa 18.12.2012 a invalidita vznikla v dôsledku úrazu.

Navrhovateľ si u odporcu podaním zo dňa 14.05.2013 v súvislosti s utrpeným poškodením zdravia uplatnil nárok na náhradu škody na zdraví podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. v celkovej sume 34.482,15 eur keď za sťaženie spoločenského uplatnenia si uplatnil sumu 34.427,- eur (2190 bodov x 15,72 eur) a titulom náhrady nákladov spojených s liečením v sume 55,15 eur (výdavky za lieky). Navrhovateľ zároveň odporcovi predložil lekársky posudok o sťažení spoločenského uplatnenia vystavený K.. O. H., N.Á. V. Ú. P. R. Q., n.o. zo dňa 15.04.2013. Podľa hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia bol stanovený celkový počet bodov 2190.

Odporca na základe uplatneného nároku na náhradu škody vykonal likvidáciu poisťnej udalosti, ktorú v súvislosti s nárokom na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia odporca eviduje pod číslom PU 8003624720.

Odporca na základe uplatneného nároku odškodnil navrhovateľa v súvislosti s uplatneným nárokom na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 20.986,50 eur ako to vyplýva z oznámenia odporcu o poistnom plnení zo dňa 06.08.2013.

Odporca priznal navrhovateľovi sumu 20.986,50 eur. Suma 20.986,50 eur predstavovala počet priznaných bodov 1780 á 15,72 eur a to položka 324 - 900 bodov, zvýšené o 90% t.j. + 810 bodov t.j. spolu 1710 bodov a položka 432 - 70 bodov. Plnenie 27.982,00 eur (1780 x 15,72 eur) odporca znížil o 25% teda sumu 6.995,50 eur za vedomé nastúpenie do motorového vozidla vedeného osobou pod vplyvom alkoholu.

Odporca pri výpočte výšky plnenia vychádzal z Odborného vyjadrenia číslo 131/2013 zo dňa 10.07.2013 vo veci hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia poškodený S. I., ktoré vypracovala na základe zadania odporcu znalecká organizácia v odbore zdravotníctvo a farmácia forensic.sk Inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o. V odbornom vyjadrení bolo hodnotené sťaženie spoločenského uplatnenia navrhovateľa celkovo v počte bodov 1780 za položku 324 - strata hornej končatiny vpravo v počte bodov 900 s navýšením o 90% vzhľadom k veku poškodeného v čase škodovej udalosti čo znamená spolu počet bodov 1710 a za položku 432c - plošné jazvy na pravom stehne v rozsahu 50-100 cm<sup>2</sup> v počte bodov 70.

Navrhovateľ podaním zo dňa 14.03.2014 predložil odporcovi podľa § 6 Zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia písomný návrh na uzavretie dohody na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 50% a žiadal zaplatenie sumy 10.493,25 eur s odôvodnením, že v jeho prípade ide o prípad hodný osobitného zreteľa. Navrhovateľ v návrhu na uzavretie dohody uviedol, že v dôsledku ťažkých zranení spôsobených pri dopravnej nehode je výrazne obmedzený v obvyklom spôsobe života, po celý život bude hendikepovaný, hlavne pre ťažkú léziu nervus medianus, nervus ulnaris a nervus radialis vpravo. pravé predlaktie je skrátenejšie oproti ľavému cca 3-4 cm, zápästie je neohybné vo všetkých smeroch, lakeť je fixovaný v semiflexii bez schopnosti plného vystretia alebo dovretia k ramenu. Navrhovateľ sa stal vynúteným ľavákom, všetky životné úkony sa musel učiť od začiatku z dôvodu používania ľavej hornej končatiny, ktorú musí používať v dôsledku jeho zranenia. Zranenie má za následok poškodenie zdravia trvalého charakteru a výrazne mu znemožnilo jeho spoločenské uplatnenie a sebarealizáciu, má nepriaznivý vplyv na jeho životné úkony. Následky poškodenia nie je možné odstrániť žiadnym operačným zákrokom, majú trvalý a nezvratný charakter.

Odporca listom zo dňa 14.04.2014 oznámil navrhovateľovi, že výšku odškodnenia považuje za dostatočnú a že k navrhovateľovej dohode nemôže pristúpiť. Odporca uviedol, že navrhovateľ utrpel následkom dopravnej nehody zranenia, ktoré boli posúdené súdnym znalcom pričom samotné základné hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia znalec zvýšil o 90% vzhľadom na obmedzenie alebo stratu možnosti navrhovateľa uplatniť sa v živote a spoločnosti, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví. Poukázal tiež na skutočnosť, že navrhovateľ sa sám svojim nedbanlivostným konaním podieľal na vzniku zranení a ich následkov, tým, že vedome nastúpil do motorového vozidla vedeného osobou pod vplyvom alkoholu.

Navrhovateľ vo svojej výpovedi uviedol, že pred nehodou bol zamestnaný ako robotník a príležitostne pomáhal na stavbách pri murárskych a kopáčskych prácach, za vykonávanie ktorých mesačne zarobil aj 1.000,- eur. V súčasnosti pracuje vo Vrábľoch ako manipulant v spoločnosti ECOMAT s.r.o. Má partnerku, s ktorou žije v spoločnej domácnosti a má jedno dieťa, o ktoré sa spolu s partnerkou stará. Pri nehode utrpel okrem iného i zlomeninu ruky, nohy a vnútorné poranenia. Liečba predstavovala dvojtýždňovú hospitalizáciu a 6 operácií. Úrazom bola spôsobená absolútne nefunkčnosť pravej ruky a v dôsledku

čoho sa stal vynúteným ľavákom. Zranenie navrhovateľa obmedzuje pri samoobslužných činnostiach ako osobná hygiena, holenie a obliekanie a nedokáže sa sám postarať o svojho maloletého syna. Po nehode trpí i psychickými problémami, navštevuje psychiatrickú ambulanciu a v súvislosti s psychickými problémami pravidelne užíva lieky.

Pred dopravnou nehodou chodil do spoločnosti, na zábavy, stretával sa s kamarátmi, hrával rekreačne futbal, volejbal a chodil do posilňovne. Po dopravnej nehode do spoločnosti nechodí, v spoločnosti iných ľudí sa necíti dobre, stresuje ho väčší počet ľudí a nešportuje, od nehody sa mu zmenil život. Ohľadne nefunkčnosti pravej ruky navrhovateľ uviedol, že neurológ v Nitre mu oznámil, že ide už o stav trvalý a ani žiadna prípadná ďalšia operácia stav poškodenia pravej ruky už nič nezmení. S poškodenou rukou má problém i v rámci práce, keď ruka je neprekrvená a teda citlivo reaguje na akékoľvek zmeny napr. na chlad.

Svedkyňa K. H., partnerka navrhovateľa a matka ich spoločného dieťaťa, dvojročného syna, vo výpovedi uviedla, že po nehode sa život navrhovateľa úplne zmenil. Pred nehodou mali obaja prácu, navrhovateľ chodil i na brigády, navrhovateľ robil všetky práce okolo domu, chodili spolu na zábavy a do spoločnosti priateľov, mali plány postaviť si dom a navrhovateľ športoval. Po nehode už nikam spolu nechodia, lebo navrhovateľ sa stráni ľudí, je utiahnutý a rýchlo sa mu mení nálada. Takmer so všetkým je nutné navrhovateľovi pomáhať, treba mu pomáhať pri obliekaní a osobnej hygiene a to kvôli nefunkčnej pravej ruke, nedokáže vykonávať domáce práce a práce okolo domu a nedokáže sa sám postarať o ich spoločného syna.

Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahovou tejto prevádzky.

Podľa § 444 Občianskeho zákonníka pri škode na zdraví sa jednorázovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

Podľa § 441 Občianskeho zákonníka ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

Podľa § 5 ods. 1 Zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8).

Podľa § 5 ods. 2 Zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2% z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor.

Podľa § 5 ods. 4 Zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky ustanoví výšku náhrady za bolesť a výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia určenú podľa odseku 2 opatrením vyhláseným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky uverejnením oznámenia o jeho vydaní najneskôr do 31. mája príslušného kalendárneho roka.

Podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50%.

Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia poškodený je oprávnený uplatniť nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia na súde, ak sa podal návrh na uzatvorenie dohody podľa odseku 1 a do troch mesiacov od jeho podania sa neuzatvorila dohoda podľa odseku 1 a neuspokojili sa nároky poškodeného.

Podľa § 4 ods. 2 Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu

- a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
- b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,
- c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 5 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,
- d) ušlého zisku.

Podľa § 11 ods. 5 Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti

- a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný,
- b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

Podľa § 11 ods. 6 Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

Podľa § 11 ods. 7 Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla ak poisťovateľ nesplní povinnosť podľa odseku 5, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu.

Podľa § 15 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

Súd vyhodnotil vykonané dôkazy jednotlivo i v ich vzájomných súvislostiach podľa § 132 Občianskeho súdneho poriadku a dospel k záveru, že návrh navrhovateľa v časti zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 3.148,- eur dôvodný a vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa zamietol.

Medzi účastníkmi konania nebolo sporné základné bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia navrhovateľa v počte bodov 1780, stanovené v Odbornom vyjadrení číslo 131/2013 zo dňa 10.07.2013 vypracovanom znaleckou organizáciou forensic.sk Inštitút forenzných a medicínskych expertíz s.r.o., nebola sporná hodnota jedného bodu náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 15,72 eur a ani odporcom stanovené 25% spoluzavinenie (krátenie náhrady za spoluvinu) z dôvodu, že navrhovateľ vedome nastúpil do motorového vozidla, ktoré viedla osoba pod vplyvom alkoholu.

Navrhovateľ nárok na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 50% odôvodnil tým, že sťaženie spoločenského uplatnenia bolo stanovené v počte bodov 1780.

Pri hodnote 1 bodu 15,72 eur predstavuje náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sumu vo výške 27.982,- eur (1780 bodov x 15,72 eur) znížené o mieru spoluzavinenia navrhovateľa o 25% t.j. o sumu 6.995,50 eur, teda sumu 20.986,50 eur (27.982 eur - 6.995,50 eur). Zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 50% predstavuje sumu 10.493,25 eur (50% zo sumy 20.986,50 eur).

Navrhovateľ sa domáhal zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia o 50% vzhľadom na invaliditu, jeho vek 22 rokov v čase úrazu, rozsah a závažnosť následkov, obmedzenie a stratu spoločenského uplatnenia, trvalosť a nemožnosť nápravy následkov.

Odporca zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia namietal uviedol, že zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia i napriek invalidite nie je namieste.

Navrhovateľ má základné vzdelanie. Následkom úrazu je invalidný s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 55%.

Súd pri rozhodovaní o nároku navrhovateľa na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia prihliadol na následky, ktoré úraz u navrhovateľa zanechal.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že u navrhovateľa ide o stav trvalý, s prognózou nezlepšovania sa. Navrhovateľ nie je vzhľadom na nefunkčnosť pravej ruky úplne sebestačný v uspokojovaní základných hygienických a životných potrebách, je mobilný a nie je odkázaný na úplnú pomoc tretej osoby.

V súvislosti s utrpeným zranením navrhovateľ je len čiastočne vylúčený z možnosti vykonávania bežných aktivít v živote. Súd pri rozhodovaní prihliadol tiež na vek navrhovateľa a na nepriaznivé dôsledky pre jeho ďalší život, keď mal za to, že jeho možnosti uplatniť sa v živote a v spoločnosti sú len čiastočne obmedzené.

Súd mal za to, že zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia na 50 násobok nie je primerané k povahe a následkom zdravotného poškodenia a jeho predpokladaného vývoja.

V zmysle citovaného zákonného ustanovenia § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50%.

Sťažením spoločenského uplatnenia je potrebné rozumieť jednak vylúčenie či obmedzenie účasti poškodeného na plnom osobnom, rodinnom, spoločenskom, politickom, kultúrnom a športovom živote a jednak sťaženie či priamo znemožnenie výkonu či voľby povolania. Súd musí skúmať aké predpoklady mal poškodený pre životné a spoločenské uplatnenie pred vzniknutou ujmom na zdraví.

V prejednávanej veci mal súd za nesporné, že navrhovateľ utrpel pri dopravnej nehode zranenia, ktoré zanechali trvalé následky a teda, že v prípade navrhovateľa ide o prípad hodný osobitného zreteľa a to s poukazom na zdravotné postihnutie navrhovateľa, ale podľa názoru súdu nejde o následky, ktoré by odôvodňovali zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o maximálne prípustnú hranicu 50%. K poškodeniu zdravia navrhovateľa došlo síce vo veku 22 rokov pričom jeho život nebol celkom zrejme radikálne a zásadným spôsobom zmenený. Zdravotné postihnutie navrhovateľa neznamenalo navrhovateľovi sa venovať svojmu povolaniu, keď z odborného posudku o invalidite Sociálnej poisťovni zo dňa 27.11.2013 vyplýva, že navrhovateľ má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 55% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, keď navrhovateľ môže vykonávať prácu len v prostredí bez potreby obojručnosti. Súd mal za preukázané, že v prípade navrhovateľa nedošlo k fatálnemu poškodeniu zdravia tak, že navrhovateľ by bol úplne vylúčený zo spoločenského a rodinného života a teda, že by navrhovateľovi náležalo zákonom stanovené maximálne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 50%. Zvýšenie náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia v maximálne novej výške 50% je možné ojedinele a skutočne v celkom výnimočných prípadoch hodných osobitného zreteľa. V prípade navrhovateľa však o celkom výnimočný prípad osobitného zreteľa vzhľadom na jeho poškodenia zdravia ako i jeho predchádzajúce uplatnenie v živote nejde.

Vzhľadom na vyššie uvedené mal súd za to, že navrhovateľovi prináleží 15% zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, čo v peňažnom vyjadrení predstavuje sumu 3.148,00 eur t.j. 15% zo sumy 20.986,50 eur teda zo sumy základného ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia zníženého o 25% mieru spoluzavinenia navrhovateľa na dopravnej nehode. Vo vzťahu k stanoveniu zvýšenia náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia o 15% súd uvádza, že v zmysle citovaného zákonného ustanovenia § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. mal za preukázané, že v prípade navrhovateľa ide o prípad hodný osobitného zreteľa. Navrhovateľ v dôsledku dopravnej nehody utrpel vážne, trvalé a nezvratné poškodenia zdravia. K poškodeniu zdravia navrhovateľa došlo v mladom veku a bol zmenený jeho život. Navrhovateľ pred poškodením zdravia žil plnohodnotným životom, venoval sa rekreačne športu, žil spoločensky, pracoval a bez akýchkoľvek obmedzení sa uplatňoval i vo svojom profesijnom živote. Zdravotné postihnutie navrhovateľa mu znemožnilo venovať sa vykonávať činnosti, ktoré bežne vykonával pred úrazom, obmedzilo navrhovateľa v úlohe rodiča. V dôsledku poškodenia zdravia navrhovateľa došlo k zásahu do doterajšieho života. Navrhovateľ sa nebude môcť plnohodnotne uplatniť do konca života a to či už v súkromnom, rodinnom či spoločenskom živote. Podľa názoru súdu v prípade navrhovateľa ide o prípad hodný osobitného zreteľa a to s poukazom na zdravotné postihnutie navrhovateľa. I keď navrhovateľ nepreukázal a netvrdil, že pred úrazom - dopravnou nehodou, vykazoval

výnimočné uplatnenie v pracovnom, rodinnom, politickom, kultúrnom či športovom živote, súd mal za to, že je nutné prihliadnuť na tú skutočnosť, že trvalé následky na zdraví navrhovateľa výrazne ovplyvnili jeho doterajší život, t.j. jeho spôsob života, ktorý si navrhovateľ pred nehodou vybral. Navrhovateľ má nárok na prežitie svojho života formou a kvalitou podľa jeho predstáv a možností.

Súd mal za preukázané, že keby nedošlo k poškodeniu zdravia navrhovateľa, navrhovateľ by nebol vylúčený zo spoločenského a rodinného života a mal by predpoklady pokračovať v doterajšom spôsobe života.

Súd mal za nesporné, že navrhovateľovi náleží 15% zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia.

Súd zohľadnil podľa § 441 Občianskeho zákonníka i spoluzavinenie navrhovateľa na udalosti v dôsledku, ktorej došlo k poškodeniu zdravia navrhovateľa a to v rozsahu 25% teda v rozsahu, ktorý stanovil odporca, keď medzi účastníkmi táto skutočnosť sporná nebola.

Z ustanovenie § 441 Občianskeho zákonníka vyplýva, že je nutné posúdiť v akom rozsahu sa sám poškodený podieľal na spôsobenej škode a teda, aby v tom v akom rozsahu sa poškodený podieľal na spôsobenej škode nebola daná povinnosť k náhrade škody toho kto za ňu zodpovedá. Ide o určenie vzájomného vzťahu medzi konaním poškodeného a škodcu a stanovenie podielu, ktorým sám poškodený prispel k škodlivému následku pričom sa vychádza z miery zavinenia škodcu a poškodeného. Súd musí zvážiť všetky príčiny vzniku škody spočívajúce tak v konaní škodcu a ako i v konaní poškodeného a pritom však vezme do úvahy len také konanie, ktoré bolo príčinnou resp. jednou z príčin vzniku škody.

V konaní medzi účastníkmi nebolo sporné, že dopravnú nehodu zapríčinil N. D., vodič motorového vozidla zn. Daewoo Nexia, evidenčné číslo R. XXXDH, ktorý viedol motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu o čom navrhovateľ pred nastúpením do vozidla vedel a i napriek tomu do vozidla dobrovoľne nastúpil. Navrhovateľ svojim konaním teda zapríčinil s časti vznik škody, ktorá mu vznikla. Rozsah spoluzavinenia navrhovateľa na vzniku škody 25%, ktorý stanovil odporca navrhovateľ nenamietal a s týmto sa stotožnil.

Súd vychádzal pri rozhodovaní zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním a listinnými dokladmi založenými v spise, pričom prihliadol na ďalší obsah spisového materiálu a všetko, čo v konaní inak vyšlo najavo (§ 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Navrhovateľ vo svojom návrhu bol povinný v zmysle § 79 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku pravdivo opísať rozhodujúce skutočnosti a označiť dôkazy, ktorých sa dovoľáva a ďalej prispieť k dosiahnutiu účelu konania pravdivým a úplným opísaním potrebných skutočností a označením dôkazných prostriedkov v zmysle § 101 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Súd vec prejednal v intenciách tvrdení uvádzanými navrhovateľom, ktorými odôvodňoval svoj žalobný návrh a obrany odporcu. Súd upustil od vykonania ďalšieho dokazovanie, keďže vykonaným dokazovaním považoval skutkový stav za dostatočne preukázaný na rozhodnutie vo veci a potreba ďalších dôkazov v tomto smere v konaní nevyplývala najavo. Skutkové zistenia nadobudnuté vykonaným dokazovaním považoval súd za dostatočné pre právne posúdenie veci a dôvodnosti žalobného návrhu a ďalšie dokazovanie by bolo nadbytočné a nepotrebné z hľadiska zistenia a posúdenia rozhodujúcich skutočností, a preto uzavrel, že nebolo potrebné nariaďovať ďalšie dokazovanie nad rozsah dôkaznej aktivity účastníkov konania a uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené (§ 120 ods. 1,4 Občianskeho súdneho poriadku).

Na základe uvedených právnych záverov súd dospel k záveru, že nárok navrhovateľa je dôvodný v časti nároku o zaplatenie sumy vo výške 3.148,- eur titulom zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia, keď navrhovateľovi priznal nárok na 15% zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia a vo zvyšku súd návrh navrhovateľa zamietol.

Podľa § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

Súd o trovách konania rozhodol podľa citovaného ustanovenia § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku keď rozhodnutie o nároku navrhovateľa na náhradu zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia záviselo od úvahy súdu.

Súd priznal navrhovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 776,52 eur.

Trovy právneho zastúpenia pozostávajú z:

- 5 úkonov právnej služby á 121,17 eur účtované podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písmeno a, c, d Vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb zo substrátu 3.148,- eur (spolu 605,85 eur)
  - prevzatie veci a príprava právneho zastúpenia zo dňa 20.05.2014
  - podanie návrhu vo veci samej dňa 16.06.2014
  - účasť na pojednávaní dňa 02.03.2015
  - účasť na pojednávaní dňa 24.09.2015
  - účasť na pojednávaní dňa 03.12.2015
  - paušálna suma náhrad a výdavkov (spolu 41,25 eur)
- v roku 2014 - 2 x á 8,04 eur  
v roku 2015 - 3 x á 8,39 eur

Tarifná odmena a náhrady advokáta boli s poukazom na ustanovenie § 18 ods. 3 Vyhlášky č. 655/2004 Z.z. zvýšená o daň z pridanej hodnoty vo výške vo výške 20% (647,10 eur + 129,42 eur).

Súd pri vyčíslení náhrady za právne zastúpenie navrhovateľa vychádzal z ich písomného vyúčtovania právnym zástupcom navrhovateľa, ktorý vyúčtoval trovy právneho zastúpenia navrhovateľa spolu v sume 776,52 eur.

Podľa § 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Súd podľa § 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi prisúdenú náhradu právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu navrhovateľa.

Podľa § 148 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Ak sú u niektorého účastníka predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, náhrada trov sa proti tomuto účastníkovi zníži o rozsah, ktorý mu súd priznal.

V priebehu konania bolo potrebné vykonať dokazovania výsluchom svedkyne K. H.. Súd uznesením č.k. 3C 11/2014-139 zo dňa 24. septembra 2015 priznal svedkyňi svedočné vo výške 10,40 eur titulom nároku náhrady cestovných výdavkov spojených s účasťou na pojednávaní dňa 24.09.2015, pričom priznané svedočné bolo hrazené zo štátnych finančných prostriedkov.

Súd s poukazom na ustanovenie § 148 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku uložil neúspešnému odporcovi v konaní povinnosť zaplatiť na účet tunajšieho súdu sumu vo výške 10,40 eur titulom náhrady trov konania štátu, nakoľko o náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 2 ods. 2 Zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších zmien a doplnkov ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Túto povinnosť však odporca nemá v konaní o rozvođe manželstva, o neplatnosti manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi.

Súd s poukazom na ustanovenie § 2 ods. 2 Zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších zmien a doplnkov uložil odporcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za návrh navrhovateľa vo výške 188,50 eur t.j. 6% zo sumy 3.148,- eur na účet Okresného súdu Bratislava I, nakoľko navrhovateľ je od platenia súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. ch/ citovaného zákona č. 71/1992 Zb. oslobodený.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava I, písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach ( § 42 ods. 3 ) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia, alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.